

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lấy gì làm tướng?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lấy Không làm tướng, lấy vô trước làm tướng, lấy vô tướng làm tướng, lấy tịch tĩnh làm tướng, lấy viễn ly làm tướng. Vì sao? Vì tướng trong Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, các tướng của các pháp đều bất khả đắc, vô sở hữu.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Có nhân duyên nên có thể nói tất cả tướng vi diệu của Bát-nhã ba-la-mật-đa, còn tất cả pháp khác cũng có tướng vi diệu như vậy hay sao?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng vậy! Có nhân duyên thì có thể nói Bát-nhã ba-la-mật-đa có tướng vi diệu và các pháp khác cũng có tướng vi diệu như thế. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lấy tánh Không làm tướng, pháp khác cũng lấy tánh Không làm tướng. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lấy vô trước làm tướng, pháp khác cũng lấy vô trước làm tướng. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lấy vô tướng làm tướng, pháp khác cũng lấy vô tướng làm tướng. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lấy tịch tĩnh làm tướng, pháp khác cũng lấy tịch tĩnh làm tướng. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lấy viễn ly làm tướng, pháp khác cũng lấy viễn ly làm tướng. Do nhân duyên này mà có thể nói như vậy: “Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu có tướng vi diệu, các pháp khác cũng có tướng vi diệu như thế. Vì tất cả pháp đều tự tánh Không, tự tánh lia.”

Khi ấy, Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nếu tất cả pháp đều là tự tánh Không, tự tánh lia, tức là tất cả pháp Không của tất cả pháp, cũng là tất cả pháp lia tất cả pháp, thì làm sao hữu tình có thể tạo ra có nhiễm, có tịnh? Chẳng phải trong pháp tánh Không có nhiễm, có tịnh; cũng chẳng phải pháp ly có nhiễm, có tịnh. Chẳng phải pháp tánh Không có thể chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng chẳng phải trong pháp ly có thể chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Chẳng phải

trong tánh Không có pháp đề đắc, cũng chẳng phải trong tánh ly cũng có pháp đề đắc. Chẳng phải trong tánh Không có Đại Bồ-tát chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng chẳng phải trong tánh ly có Đại Bồ-tát chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Làm sao con hiểu những ý nghĩa sâu xa mà Thế Tôn đã nói?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Hữu tình luôn luôn có tâm ngã, ngã sở, chấp ngã, ngã sở không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Đúng vậy! Bạch thiện Thệ! Đúng vậy! Hữu tình luôn có tâm ngã, ngã sở và chấp trước ngã, ngã sở.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Hữu tình có chấp ngã và ngã sở đều là Không, là viễn ly không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Đúng vậy! Bạch Thiện Thệ! Đúng vậy! Hữu tình chấp trước ngã và ngã sở đều là Không, là viễn ly.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Há chẳng phải các hữu tình do chấp ngã, ngã sở mà bị luân hồi trong sanh tử sao?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Đúng vậy! Bạch Thiện Thệ! Đúng vậy! Các loài hữu tình do chấp ngã, ngã sở mà bị luân hồi trong sanh tử.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Như vậy, các loài hữu tình luân hồi trong sanh tử là do có tạp nhiễm, cho nên hữu tình tạo ra có tạp nhiễm. Nếu các hữu tình không có tâm chấp trước vào ngã và ngã sở, thì họ không có tạp nhiễm. Nếu không có tạp nhiễm thì không bị luân hồi trong sanh tử. Vì luân hồi sanh tử bất khả đắc nên biết hữu tình đó xa lìa tạp nhiễm. Do không tạp nhiễm nên tạo ra có tịnh.

Cho nên, này Thiện Hiện! Mặc dù tự tánh của tất cả pháp đều Không, tự tánh đều lìa nhưng các hữu tình cũng có thể tạo ra có nhiễm, có tịnh.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nếu Đại Bồ-tát có thể tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy và hành tánh của tất cả pháp đều là Không, đều là lìa thì Bồ-tát ấy không hành sắc uẩn cho đến thức uẩn. Cũng không hành nhãn xứ cho đến ý xứ. Không hành sắc xứ cho đến pháp xứ. Không hành nhãn giới cho đến ý giới. Không hành sắc giới cho

đến pháp giới. Không hành nhãn thức giới cho đến ý thức giới. Không hành nhãn xúc cho đến ý xúc. Không hành các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra.

Không hành địa giới cho đến thức giới. Không hành nhân duyên cho đến tăng thượng duyên. Không hành vô minh cho đến lão tử. Không hành bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa. Không hành pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không. Không hành chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì. Không hành Thánh đế khổ cho đến Thánh đế đạo.

Không hành bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo. Không hành bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc. Không hành lia sát hại sanh mạng cho đến lia tà kiến. Không hành pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện. Không hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ.

Không hành Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Không hành Cự hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Không hành pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa. Không hành năm loại mắt, sáu phép thần thông.

Không hành mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Không hành đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Không hành ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp. Không hành pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả. Không hành quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề. Không hành tất cả hạnh Đại Bồ-tát, quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật. Không hành trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng.

Vì sao? Vì các pháp ấy đều không thể đắc, người hành, pháp được hành, thời gian hành, nơi chốn hành và do đây hành đều vô sở hữu.

Bạch Thế Tôn! Nếu Đại Bồ-tát có thể hành như vậy thì không bị tất cả thế gian, trời, người, A-tu-la v.v... chinh phục mà ngược lại có thể chiến thắng họ.

Bạch Thế Tôn! Nếu Đại Bồ-tát có thể hành như vậy thì không bị Thanh văn, Độc giác chinh phục, ngược lại có thể chinh phục được họ. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy đã được an trụ vào địa vị không có thể chinh phục, đó là địa vị ly sanh của Bồ-tát.

Bạch Thế Tôn! Đại Bồ-tát ấy thường trụ trong tác ý của trí nhất thiết trí nên không bị ai chinh phục.

Bạch Thế Tôn! Khi Đại Bồ-tát ấy hành như vậy thì được gần gũi với trí nhất thiết trí, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chuyển diệu pháp luân, độ các loài hữu tình.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Nếu Đại Bồ-tát có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu và tướng của tất cả pháp là Không, là viễn ly thì Đại Bồ-tát ấy không hành sắc uẩn, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng. Như vậy, cho đến được gần gũi trí nhất thiết trí, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chuyển diệu pháp luân, độ các loài hữu tình.

Lại nữa, này Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Giả sử các loài hữu tình trong châu Nam Thiệm-bộ đều được làm người, được làm người rồi phát tâm tu học hạnh của các Bồ-tát, đều chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Các thiện nam, thiện nữ v.v... suốt đời lấy những vật ưa thích của thế gian để cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác này. Rồi đem căn lành đã tu tập này bình đẳng cho các hữu tình và cùng nhau hồi hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thì nhờ nhân duyên này, các thiện nam, thiện nữ v.v... ấy được phước nhiều không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... nào ở giữa đại chúng tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu này, bày ra, kiến lập, phân biệt, khai thị để mọi người dễ hiểu và trụ vào tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy. Do nhân duyên ấy mà các thiện nam, thiện nữ v.v... này được công đức nhiều hơn người trước vô lượng, vô số, không thể tính được.

Lại nữa, này Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Như vậy, cho đến giả sử các loài hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới đều được làm người. Sau khi được làm người lại phát tâm tu học hạnh Bồ-tát. Tất cả đều chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Có thiện nam, thiện nữ v.v... suốt đời đem những thứ ưa thích trong thế gian để cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Lại đem căn lành đã được tu tập bình đẳng cho các hữu tình, rồi cùng nhau hồi hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Do nhân duyên này, các thiện nam, thiện nữ v.v... này được phước nhiều không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... ở giữa đại chúng tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, bày ra, kiến lập, phân biệt, khai thị để mọi người dễ hiểu và trụ trong tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy thì công đức đạt được nhiều hơn người kia vô lượng, vô số, không thể tính lường được.

Lại nữa, này Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Giả sử các loài hữu tình trong châu Nam Thiệm-bộ này đồng một lúc đều được làm người. Có thiện nam, thiện nữ v.v... dùng phương tiện giáo hóa hướng dẫn để họ trụ vào mười thiện nghiệp đạo, hoặc bốn tịnh lự, hoặc bốn vô lượng, hoặc bốn định vô sắc, hoặc năm thần thông, hoặc quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, hoặc trụ vào quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Lại đem căn lành đã giáo hóa ấy bình đẳng cho các hữu tình, rồi cùng nhau hồi hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì nhờ nhân duyên này, thiện nam, thiện nữ v.v... ấy được phước nhiều không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Thiện nam, thiện nữ v.v... nào ở giữa đại chúng tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, rồi đưa ra, kiến lập, phân biệt, khai thị để họ dễ hiểu và an trụ vào tác ý tương ưng với trí nhất thiết trí. Nhờ nhân duyên này, thiện nam, thiện nữ v.v... ấy được công đức nhiều hơn người kia vô lượng, vô số, không thể nào lường tính được.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Như vậy, cho đến giả sử các loài hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới đồng một lúc đều được làm người. Có thiện nam, thiện nữ v.v... dùng phương tiện giáo hóa, dẫn dắt để họ an trụ vào mười thiện nghiệp đạo, hoặc bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, năm thần thông, quả Dự lưu, quả Nhất lai, quả Bất hoàn, quả A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, hoặc đem căn lành đã giáo hóa, bình đẳng cho các hữu tình, rồi cùng nhau hồi hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thì nhờ nhân duyên này, thiện nam, thiện nữ v.v... kia được công đức có nhiều không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... ở giữa đại chúng tuyên thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như thế, đưa ra, kiến lập, phân biệt, khai thị để mọi người dễ hiểu và an trụ vào tác ý tương ưng với trí nhất thiết trí, thì nhờ nhân duyên này, thiện nam, thiện nữ v.v... ấy đạt được công đức nhiều hơn người kia vô lượng, vô số, không thể tính lường được.

Thiện Hiện nên biết! Đại Bồ-tát ấy nhờ oai lực tinh tấn tăng thượng này mà đạt đến bờ kia, làm phước điền cho hữu tình. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy đối với pháp đã được oai lực tinh tấn tăng thượng, làm cho tất cả hữu tình không ai sánh kịp, trừ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, thấy các hữu tình người nào không lợi ích an lạc thì sanh tâm đại từ. Thấy hữu tình đau khổ thì sanh tâm đại bi. Thấy các hữu tình được lợi ích an lạc thì sanh tâm đại hỷ. Thấy hữu tình lìa tánh lìa tướng thì sanh tâm đại xả. Còn các Thanh văn, Độc giác thì không thể có được như vậy.

Thiện Hiện nên biết! Đại Bồ-tát ấy đối với hữu tình thì phát sanh đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả một cách bình đẳng nhưng tất cả đều không chấp trước, không giống với dị sanh, Thanh văn, Độc giác theo sở đắc mà sanh tâm chấp trước.

Thiện Hiện nên biết! Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu đạt được ánh sáng lớn. Nghĩa là được ánh sáng của bố thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện nên biết! Đại Bồ-tát ấy mặc dù chưa chứng đắc trí nhất thiết trí, nhưng đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được Bất thoái chuyển, đạt đến bờ bên kia làm phước điền cho hữu tình, đáng nhận tất cả y phục, ăn uống, giường chiếu, thuốc thang và các vật dụng sanh sống.

Thiện Hiện nên biết! Đại Bồ-tát ấy thường trụ vào tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa, cho nên báo ơn thí chủ một cách rất ráo, cũng có thể gần gũi trí nhất thiết trí. Cho nên, này Thiện Hiện! Nếu Đại Bồ-tát không muốn thọ tất cả vật tín thí của quốc vương, đại thần và các hữu tình khác một cách uổng phí, muốn chỉ cho hữu tình con đường chơn tịnh, muốn làm nguồn ánh sáng cho các hữu tình, muốn giải thoát địa ngục ba cõi cho các hữu tình, muốn ban pháp nhãn thanh tịnh cho các hữu tình thì phải thường trụ vào tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát thường trụ vào tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa, trong lúc ấy không cho các tác ý khác khởi lên.

Thiện Hiện nên biết! Đại Bồ-tát ấy luôn luôn tinh tấn trụ vào tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa không bao giờ lìa bỏ. Ví như có người trước đây chưa từng có ngọc châu mạng-ni quý. Khi có được, ông ta rất vui mừng sung sướng, sau do gặp duyên cớ chẳng may lại mất, nên rất khổ não, luôn luôn than thở, tiếc nuối, không lúc nào quên và luôn suy nghĩ phải tìm cách gì để lấy lại viên ngọc châu ấy. Người kia cứ nghĩ đến viên ngọc châu ấy cho nên không sao quên được. Các Đại Bồ-tát cũng như vậy, phải thường an trụ vào tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu. Nếu không trụ vào tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, thì bị đánh mất tác ý tương ưng với trí nhất thiết trí.

Bấy giờ, Thiện Hiện liền bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Tự tánh của tất cả tác ý đều Không, tự tánh của tất cả tác ý đều lìa. Các pháp cũng vậy, trong tự tánh Không, tự tánh lìa của tất cả các pháp, hoặc Đại Bồ-tát, hoặc Bát-nhã ba-la-mật-đa, hoặc trí nhất thiết trí, hoặc các tác ý khác đều bất khả đắc. Vì sao Đại Bồ-tát không lìa tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng không lìa tác ý tương ưng với trí nhất thiết trí?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Nếu Đại Bồ-tát biết tất cả pháp, tất cả tác ý đều là tự tánh Không, tự tánh lìa như vậy, Không và lìa chẳng phải Thanh văn tạo ra, chẳng phải Độc giác tạo ra, chẳng phải Bồ-tát tạo ra, chẳng phải Như Lai tạo ra, cũng chẳng phải các hữu tình khác tạo ra, nhưng tất cả pháp, pháp định, pháp trụ, pháp tánh, pháp giới, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, chơn như, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì, pháp thường trụ như vậy, nên Đại Bồ-tát ấy không lìa bỏ tác ý tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng lại không lìa tác ý tương ưng với trí nhất thiết trí. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, trí nhất thiết trí và các tác ý tự tánh đều Không, tự tánh đều lìa. Như vậy, Không và lìa đều không tăng không giảm. Nếu thông đạt một cách đúng đắn như vậy thì gọi là bất ly.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nếu Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là tự tánh đều Không và tự tánh đều lìa, thì vì sao sau khi Đại Bồ-tát tu chứng

tánh bình đẳng của Bát-nhã ba-la-mật-đa thì liền đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Các Đại Bồ-tát khi tu chứng tánh bình đẳng của Bát-nhã ba-la-mật-đa, chẳng phải Phật pháp có tăng, có giảm, cũng chẳng phải các pháp, pháp định, pháp trụ, pháp tánh, pháp giới, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, chơn như, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì có tăng hay giảm. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu chẳng phải một, chẳng phải hai, cũng chẳng phải nhiều.

Thiện Hiện nên biết! Nếu Đại Bồ-tát nghe thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu như vậy, mà tâm không kinh, không sợ, không thối lui, cũng không nghi ngờ thì Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu đã đạt đến chỗ cứu cánh, an trụ vào địa vị Bồ-tát Bất thối chuyển, và mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy thì Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là hư không, không có, tánh không tự tại, tánh không chắc thật, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu được không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nếu lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu hư không chẳng có, tánh không tự tại, tánh không chắc thật thì có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Tánh Không có thể hành tánh Không được không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa tánh Không có pháp nào có thể đắc, có thể hành về Không đó được không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy thì sắc uẩn cho đến thức uẩn có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Lìa sắc uẩn cho đến thức uẩn có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy thì nhãn xứ cho đến ý xứ có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Lìa nhãn xứ cho đến ý xứ có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy thì sắc xứ cho đến pháp xứ có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Lìa sắc xứ cho đến pháp xứ có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy thì nhãn giới cho đến ý giới có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Lìa nhãn giới cho đến ý giới có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Sắc giới cho đến pháp giới có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa sắc giới cho đến pháp giới có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nhãn thức giới cho đến ý thức giới có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa nhãn thức giới cho đến ý thức giới có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nhãn xúc cho đến ý xúc có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa nhãn xúc cho đến ý xúc có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, cho đến các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Địa giới cho đến thức giới có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa địa giới cho đến thức giới có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa nhân duyên cho đến tăng thượng duyên có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vô minh cho đến lão tử có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia vô minh cho đến lão tử có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia bồ thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Tám giải thoát cho đến mười biến xứ có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa tám giải thoát cho đến mười biến xứ có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyên có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyên có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Năm loại mắt, sáu phép thần thông có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa năm loại mắt, sáu phép thần thông có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của Đại sĩ có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp của Đại sĩ có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Tất cả hạnh Đại Bồ-tát có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia tất cả hạnh Đại Bồ-tát có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Sắc uẩn cho đến thức uẩn, hư không, phi hữu, tánh không tự tại, tánh không chắc thật có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa sắc uẩn cho đến thức uẩn, hư không, phi hữu, tánh không tự tại, tánh không chắc thật có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Như vậy cho đến trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, hư không, phi hữu, tánh không tự tại, tánh không chắc thật có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, hư không, phi hữu, tánh không tự tại, tánh không chắc thật có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Sắc uẩn cho đến thức uẩn, chơn như, pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đổi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lìa sắc uẩn cho đến thức uẩn, chơn như, pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đổi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Như vậy cho đến trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, chơn như, pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đổi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, pháp định,

pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghi có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vậy lia trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, chơn như, pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đổi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghi có pháp nào có thể đắc, có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nếu các pháp như vậy đều là không thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, thì các Đại Bồ-tát làm sao để hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Ông thấy có pháp nào để hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Không.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Ông thấy Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu là hành xứ của Đại Bồ-tát phải không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Không.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Pháp mà ông không thấy là pháp có thể đắc không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Không!

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Pháp không thể đắc là có sanh không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Không.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Thật tánh của các pháp mà ông thấy là Vô sanh pháp nhẫn của Bồ-tát. Nếu Đại Bồ-tát thành tựu Vô sanh pháp nhẫn ấy thì được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện nên biết! Đại Bồ-tát ấy đối với mười lực của Phật, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả và mười tám pháp Phật bất cộng v.v... vô lượng, vô biên công đức thù thắng, thì gọi là người hành giả tinh tấn như thật. Nếu có thể tu hành tinh tấn như thế mà chẳng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, trí nhất thiết tướng, đại trí, diệu trí thì không có việc ấy. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát ấy đã chứng đắc Vô sanh pháp nhẫn cho đến chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đối với pháp sở đắc không thối lui, không giảm.

Cụ thọ Thiện Hiện liền bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Các Đại Bồ-tát có lấy vô sanh tánh của tất cả pháp để được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Các Đại Bồ-tát có lấy sanh tánh của tất cả pháp để được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Các Đại Bồ-tát có lấy sanh, vô sanh tánh của tất cả pháp để được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Các Đại Bồ-tát có lấy tánh chẳng phải sanh, chẳng phải vô sanh của tất cả các pháp để được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Không.

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Như vậy thì làm sao các Đại Bồ-tát được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Ông thấy có pháp nào được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật không?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Không. Con không thấy pháp nào được thọ ký quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật, cũng không thấy pháp nào đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật có người chứng, pháp được chứng, thời gian chứng, nơi chốn chứng và do đây chứng, vì tất cả đều bất khả đắc.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Thiện Hiện nên biết! Khi các Đại Bồ-tát đối với tất cả pháp vô sở đắc, không nghĩ: Ta có thể chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Dùng pháp ấy đối với thời gian như vậy, nơi chốn như vậy, ta chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì sao? Vì các Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu không còn có những phân biệt. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu lià các sự phân biệt. Nếu có phân biệt thì chẳng phải hành Bát-nhã ba-la-mật-đa .

Bấy giờ, trời Đế Thích bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Như vậy, Bát-nhã ba-la-mật-đa rất là sâu xa, khó thấy, khó hiểu, không thể suy nghĩ, vượt qua cảnh giới của suy nghĩ, vì những sở chứng của bậc trí tuệ thông minh đối với sự phân biệt về các tướng thì hoàn toàn xa lià. Nếu các hữu tình đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm này thường thích nghe, thọ trì, đọc tụng, thông đạt hoàn toàn, tư duy đúng lý, y theo lời dạy mà tu hành, dạy đúng cho người khác, cho đến chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không xen tạp tâm và tâm sở khác, thì nên biết các loài hữu tình ấy nhất định thành tựu vô lượng căn lành, có thể ở trong đây hoàn tất việc ấy.

Phật dạy trời Đế Thích:

- Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Nay Kiều-thi-ca! Đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm này, các loài hữu tình thường thích nghe, thọ trì, đọc tụng, hoàn toàn thông suốt, tư duy đúng lý, y theo lời dạy mà tu hành, dạy đúng cho người khác, cho đến chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, không xen tạp các tâm và tâm sở khác, thì nên biết các loài hữu tình như thế quyết định thành tựu vô lượng căn lành, cho đến ở trong đây sẽ hoàn tất việc ấy.

Kiều-thi-ca! Giả sử các loài hữu tình trong châu Nam Thiệm-bộ này, cho đến ba ngàn đại thiên thế giới đều thành tựu vô lượng công

đức của mười thiện nghiệp đạo, bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, năm thần thông, nếu có thiện nam, thiện nữ v.v... nào đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm này thường ưa thích nghe, thọ trì, đọc tụng, hoàn toàn thông suốt, tư duy đúng lý, y theo lời dạy mà tu hành, dạy đúng cho người khác thì thiện nam tử, thiện nữ v.v... đó đạt được công đức so với phước đức trước hơn trăm lần, ngàn lần, cho đến phần nhỏ nhất.

Khi ấy, trong hội có một Bí-sô nói với trời Đế Thích:

- Này Kiều-thi-ca! Nếu thiện nam, thiện nữ v.v... nào đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm này nhiếp tâm không tán loạn, thường thích nghe, thọ trì, đọc tụng cho cực thông hiểu, tư duy đúng lý, y theo lời dạy mà tu hành, dạy đúng cho người khác, cho đến chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, không xen tạp các tâm và tâm sở khác, thì các thiện nam, thiện nữ v.v... này đạt được công đức hơn tất cả hữu tình trong châu Thiệm-bộ, cho đến ba ngàn đại thiên thế giới đã thành tựu vô lượng công đức về mười thiện nghiệp đạo, bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, năm thần thông v.v...

Khi ấy, trời Đế Thích nói với Bí-sô:

- Thiện nam, thiện nữ v.v... ấy khi mới phát tâm thì nhất niệm tương ưng với trí nhất thiết tướng, công đức đạt được hơn tất cả hữu tình trong châu Nam Thiệm-bộ, cho đến ba ngàn đại thiên thế giới đều thành tựu vô lượng công đức về mười thiện nghiệp đạo, bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, năm thần thông v.v... gấp trăm ngàn lần, huống gì đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm này mà nhiếp tâm không tán loạn, thường thích lắng nghe, thọ trì, đọc tụng thông suốt hoàn toàn, tư duy đúng lý, y theo lời dạy mà tu hành, dạy đúng cho người khác, cho đến chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, không xen tạp các tâm và tâm sở khác, công đức đạt được không thể nào so sánh được.

Trí tuệ công đức của thiện nam, thiện nữ v.v... này không những hơn tất cả loài hữu tình trong châu Nam Thiệm-bộ, cho đến ba ngàn đại thiên thế giới đã thành tựu vô lượng công đức về mười thiện nghiệp đạo, bốn tịnh lự v.v... mà còn vượt hơn tất cả công đức của tất cả thế gian, trời, người, A-tu-la v.v... Vì sao? Vì thiện nam, thiện nữ v.v... ấy mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích an lạc cho hữu tình vô cùng tận.

Bí-sô nên biết! Công đức trí tuệ của thiện nam, thiện nữ v.v... đó không những vượt hơn tất cả công đức của tất cả thế gian, trời, người, A-tu-la v.v... mà còn vượt hơn tất cả công đức của Dự lưu,

Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác. Vì sao? Vì thiện nam, thiện nữ v.v... đó mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích an lạc cho hữu tình vô cùng tận.

Bí-sô nên biết! Công đức trí tuệ của thiện nam, thiện nữ v.v... đó không những vượt hơn tất cả công đức của tất cả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, mà còn vượt hơn tất cả công đức của Đại Bồ-tát xa lìa phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa, tu hành bố thí Ba-la-mật-đa cho đến tịnh lự Ba-la-mật-đa. An trụ vào pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không. An trụ vào chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì. An trụ vào Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo.

Tu hành bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo. Tu hành bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc. Tu hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Tu hành pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện. Tu hành Cự hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Tu hành tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa. Tu hành năm loại mắt, sáu phép thần thông.

Tu hành mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Tu hành đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Tu hành pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả. Tu hành trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng. Tu hành quán thuận nghịch mười hai nhân duyên. Thành thực hữu tình, trang nghiêm thanh tịnh cõi Phật, tu các hạnh của Đại Bồ-tát và tất cả công đức của quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật.

Vì sao? Vì thiện nam, thiện nữ v.v... đó mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích an lạc cho hữu tình vô cùng tận.

Bí-sô nên biết! Các thiện nam, thiện nữ v.v... đó công đức trí tuệ vượt hơn tất cả công đức tất cả Đại Bồ-tát xa lìa phương tiện thiện xảo tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa ấy. Vì sao? Vì các thiện nam, thiện nữ v.v... ấy mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm lợi ích an lạc cho hữu tình vô cùng tận.

Lại nữa, này Bí-sô! Nên biết thiện nam, thiện nữ v.v... đó tức là Đại Bồ-tát. Đại Bồ-tát theo lời nói mà tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, vì có phương tiện thiện xảo, nên không bị tất cả thế gian, trời, người, A-tu-la v.v... và Bồ-tát, Độc giác, Thanh văn khác chinh phục. Vị này có thể kế thừa hạt giống trí nhất thiết trí, không bao giờ đoạn tuyệt, không xa lìa chư Phật, Bồ-tát, bạn lành chơn tịnh, không bao lâu sẽ ngồi tòa Bồ-đề, chiến thắng tất cả quyền thuộc ác ma,

chúng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chuyển diệu pháp luân, cứu vớt các loài hữu tình ra khỏi khổ lớn sanh tử, để đạt được Niết-bàn rốt ráo thường lạc.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát theo lời nói mà tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, vì có phương tiện thiện xảo, thường học pháp mà chúng Đại Bồ-tát nên học, không học pháp của Thanh văn và Độc giác.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, vì có phương tiện thiện xảo, thường học pháp nên học của Đại Bồ-tát.

Bấy giờ, trời Tứ đại thiên vương thống lãnh chúng trời của mình đến chỗ vị Bồ-tát ấy cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen và cùng nói như vậy:

- Lành thay, Đại sĩ! Ông nên siêng năng tinh tấn học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát, đừng học theo pháp nên học của Thanh văn và Độc giác. Nếu học như vậy, sẽ mau an tọa nơi tòa Bồ-đề, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, giống như trước đây Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã nhận bốn bình bát do Tứ thiên vương cúng dường, thì bây giờ ông cũng sẽ nhận. Như xưa kia Tứ đại thiên vương hộ đời đã dâng cúng bốn bình bát, nay tôi cũng dâng cúng.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu dùng phương tiện thiện xảo, thường học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát. Thiên Đế chúng tôi đều thống lãnh chúng trời của mình đến chỗ vị Bồ-tát ấy để cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen và cùng nhau nói như vậy:

- Lành thay, Đại sĩ! Ông nên siêng năng tinh tấn học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát, đừng học theo pháp nên học của Thanh văn và Độc giác. Nếu học như vậy, ông sẽ mau an tọa tòa Bồ-đề, có thể chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chuyển diệu pháp luân, độ chúng hữu tình.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, dùng phương tiện thiện xảo, thường học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát.

Diệu Thời Phạm Thiên tử, Diệu Biến Hóa Thiên tử, Diệu Tự Tại Thiên tử đều thống lãnh chúng trời của mình đến chỗ vị Bồ-tát ấy cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen, tất cả đều nói:

- Lành thay, Đại sĩ! Ông nên siêng năng tinh tấn học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát, đừng học theo pháp nên học của Thanh văn và Độc giác. Nếu học như vậy, ông sẽ mau ngồi tòa Bồ-đề, mau chứng

quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chuyển diệu pháp luân, độ chúng hữu tình.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, dùng phương tiện thiện xảo, thường học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát.

Đại phạm thiên vương chủ cõi Kham Nhẫn thống lãnh chúng Phạm thiên đến chỗ vị ấy cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen, nói như vậy:

- Lành thay, Đại sĩ! Ông hãy siêng năng tinh tấn học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát, đừng học theo pháp nên học của Thanh văn và Độc giác. Nếu học như vậy, ông sẽ mau ngồi tòa Bồ-đề, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Tôi sẽ đi đến dưới cội Bồ-đề ân cần khuyến thỉnh ông chuyển diệu pháp luân, làm lợi lạc cho vô số loài hữu tình.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, dùng phương tiện thiện xảo, thường học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát.

Trời Cực quang tịnh cho đến trời Sắc cứu cánh thống lãnh chúng trời của mình đến chỗ vị ấy cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen, nói như vậy:

- Lành thay, Đại sĩ! Ông hãy siêng năng tinh tấn học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát, đừng học theo pháp nên học của Thanh văn và Độc giác. Nếu học như vậy, ông sẽ mau ngồi tòa Bồ-đề, mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chuyển diệu pháp luân, độ chúng hữu tình.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát ấy hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, dùng phương tiện thiện xảo, thường học pháp nên học của chúng Đại Bồ-tát. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, các chúng Đại Bồ-tát và các trời, rồng, A-tu-la v.v... thường theo hộ niệm. Nhờ nhân duyên này mà các Đại Bồ-tát ấy không bị hiểm nạn ở thế gian, nguy ách về thân, buồn khổ về tâm làm xâm tổn tai hại. Tất cả các bệnh phát sanh do bốn đại chống trái nhau, nghĩa là bệnh về mắt, bệnh về tai, bệnh về mũi, bệnh về lưỡi, bệnh về thân, các bệnh chi tiết khác. Như vậy tổng cộng là bốn trăm lẻ bốn chứng bệnh ở trong thân vĩnh viễn không phát sanh, chỉ trừ nghiệp nặng thì sẽ chuyển nhận quả báo nhẹ.

Bí-sô nên biết! Đại Bồ-tát theo lời nói mà tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu, dùng phương tiện thiện xảo, đạt được những công

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

đức đời hiện tại như vậy, đời sau công đức càng tăng vô lượng, vô biên.

Quyển thứ 519
HẾT